

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету природничих наук

 доц. Случик В.М.

«__» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Педіатрія»

Освітня програма	Дошкільна освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Факультет	педагогічний

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педіатрія» для студентів освітнього рівня «бакалавр», галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна освіта, освітньої програми «Дошкільна освіта» – 2019. – с.

Розробник: Грицуляк Богдан Васильович, зав. кафедри анатомії і фізіології людини та тварин, доктор медичних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри анатомії і фізіології людини та тварин

Протокол від « 29 » серпня 2019р. № 1

Завідувач кафедри анатомії і фізіології людини та тварин

(підпис)

(Грицуляк Б. В.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету природничих наук
Протокол від «11» вересня 2019 р. № 1

Голова
(підпис)

(Атаманюк Я. Д.)
(прізвище та ініціали)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:	
Змістовних модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітній рівень: бакалавр	12 год.	4 год.
		Практичні заняття	
18		6	
Лабораторні заняття			
аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6		-	-
Мова навчання: українська		Самостійна робота студентів	
		60	80
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять самостійної і індивідуальної роботи студентів становить:

для студента денної форми навчання 33% / 67%

для студента заочної форми навчання: 11% / 89%

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета:

- формувати у майбутніх працівників дошкільної освіти знання про особливості розвитку дитини дошкільного віку, порушення будови і функції опорно-рухового апарату, їх профілактика;
- ознайомити студентів з причинами розвитку дитячих інфекцій, що передаються повітряно-крапельним шляхом, їх проявами та особливостями попередження;
- надати знання про причини розвитку, прояви паразитичних захворювань, зокрема, гельмінтозів;
- дати знання про захворювання у дітей серцево-судинної системи;
- ознайомити з причинами розвитку, проявами та профілактикою захворювань шкіри;
- ознайомити студентів з правилами надання першої допомоги при нещасних випадках.

Завдання вивчення дисципліни: допомогти студентам розпізнавати прояви порушення постави, дитячих інфекційних захворювань, захворювань серцево-судинної системи, захворювань шкіри, оволодіти методами надання першої допомоги при нещасних випадках.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

В курсі «Педіатрія» розглядаються проблеми здоров'я, фізичного та нервово-психічного розвитку дітей раннього та дошкільного віку, гігієни окремих органів і систем, дитячих захворювань та їхньої профілактики; надання першої допомоги при нещасних випадках, гігієнічної основи організації життя дітей, особливості їх виховання і навчання в дошкільних закладах.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психологопедагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

<i>Загальні компетентності (КЗ)</i>	КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (КС)</i>	КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки. КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості. КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей. КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці. КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками. КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Нормативний зміст підготовки магістра, сформульований у термінах результатів навчання

ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами. ПР-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його

ефективності.

ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів навчання з навчальної дисципліни, є:

- своєчасне і у повному обсязі виконання всіх навчальних завдань, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння самостійно аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за *поточним* та *підсумковим* контролюми. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (тестування, контрольна робота, самостійної роботи). Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань. Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, де оцінюється усні та письмові відповіді студентів, тестування, виконання самостійної роботи та контрольної роботи.

На практичних заняттях студенти за *усну відповідь* та *письмову відповідь* (тестування) максимально можуть отримати 5 балів. При цьому, студенти здійснюють огляд літератури за ключовими поняттями теми, анотують та конспектують першоджерела, володіють методами надання першої допомоги та основами профілактики захворювань дітей дошкільного віку.

Загальний бал за опитування по кожному змістовому модулю виводиться з середнього балу за всі усні і письмові відповіді.

Розподіл балів, що отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота						Залік	Всього
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T5	T6	T7		
Усні та письмові відповіді – 5 б. Самостійна робота – 10 б. Контрольна робота – 10 б.			Усні та письмові відповіді – 5 б. Самостійна робота - 10 б. Контрольна робота – 10 б.			50	100

T1, T2 і т.д. – теми дисципліни

Самостійна робота студентів ділиться на базову і додаткову. Базова самостійна робота забезпечує підготовку студента до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати цієї підготовки виявляються в активності студента на заняттях, при виконанні ним контрольних робіт, тестових завдань й інших видів робіт. Базова самостійна робота студентів включає: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір), огляд літератури і електронних джерел інформації; вивчення матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання; підготовка до лабораторних занять; підготовка до написання контрольних робіт, інших форм поточного контролю; систематизація вивченого матеріалу перед семестровим іспитом.

Додаткова самостійна робота спрямована на поглиблення і закріплення знань студента, розвиток аналітичних навичок з проблематики навчальної дисципліни. Вона включає такі види робіт: аналіз наукових публікацій з визначеної викладачем теми; бібліографічний огляд літератури за заданою проблематикою; виконання лабораторних завдань та ін.

Самостійна робота студентів максимально оцінюється залежно від виду роботи. За конспектування лекційних матеріалів з даної дисципліни студенти отримують максимум 5 балів; за захист реферату – 5 балів. Всього за два змістовні модулі самостійна робота студента оцінюється у 20 балів.

Для оперативного опитування студентів на лабораторних заняттях використовують *тестовий контроль знань* з тем, які виносяться на самостійне опрацювання. Для цього передбачені завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих. Сукупна кількість балів за тест – 5 балів.

Контрольна робота студентів максимально оцінюється у 10 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
80–89	B	добре	
70–79	C		
60–69	D	задовільно	
50–59	E		
26–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Фізичний розвиток, дитячі інфекції, гельмінтози у дітей.

Тема 1. Стан здоров'я і фізичного розвитку дітей дошкільного віку. Порушення опорно-рухового апарату. Постава, її види. Профілактика.

Тема 2. Дитячі інфекції з повітряно-крапельним механізмом передачі. Прояви грипу, кору, краснухи, скарлатини, вітрянки, паротиту, дифтерії, коклюшу.

Тема 3. Паразитарні хвороби. Гельмінтози. Прояви. Причини розвитку, профілактика ентеробіозу, аскаридозу, трихоцефальозу.

Змістовний модуль 2. Захворювання серця. Хвороби шкіри. Прояви.

Профілактика. Перша допомога при нещасних випадках.

Тема 4. Захворювання серцево-судинної системи у дітей. Вади серця. Ревматизм. Хорея.

Тема 5. Захворювання шкіри, їх профілактика: піодермії, грибкові захворювання, алергії, екземи.

Тема 6. Перша допомога при нещасних випадках: травмах, струсі мозку, вивихах, переломах кісток, ранах, кровотечах, опіках, відмороженнях, тепловому сонячному ударі, укусах бджіл, змій, сторонніх тілах.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		л	п	ла б	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1.													
Змістовий модуль 1. Фізичний розвиток, дитячі інфекції, гельмінтози у дітей.													
Тема 1. Стан здоров'я і фізичного розвитку дітей дошкільного віку. Порушення опорно-рухового апарату. Постава, її види. Профілактика.		2	2				10		2		2		10
Тема 2. Дитячі інфекції з повітряно-крапельним механізмом передачі. Прояви грипу, кору, краснухи, скарлатини, вітрянки, паротиту, дифтерії, коклюшу.		2	2				10				2		10
Тема 3. Паразитарні хвороби. Гельмінтози. Прояви. Причини розвитку, профілактика ентеробіозу, аскаридозу, трихоцефальозу.		2	2				10						12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	42	6	6				30		2		4		
Змістовний модуль 2. Захворювання серця. Хвороби шкіри. Прояви. Профілактика. Перша допомога при нещасних випадках.													

Тема 4. Захворювання серцево-судинної системи у дітей. Вади серця. Ревматизм. Хорея.		2	4			10		2			12
Тема 5. Захворювання шкіри, їх профілактика: підермії, грибкові захворювання, алергії, екземи.		2	4			10					12
Тема 6. Перша допомога при нешасних випадках: травмах, струсі мозку, вивихах, переломах кісток, ранах, кровотечах, опіках, відмороженнях, тепловому сонячному ударі, укусах бджіл, змій, сторонніх тілах.		2	4			10					
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	48	6	12			30	40	2		2	
Усього годин	90	12	18			60	90	4		6	80

Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Стан здоров'я і фізичного розвитку дітей дошкільного віку. Порушення опорно-рухового апарату. Постава, її види. Профілактика.	2	2
2	Тема 2. Дитячі інфекції з повітряно-крапельним механізмом передачі. Прояви грипу, кору, краснухи, скарлатини, вітрянки, паротиту, дифтерії, коклюшу.	2	2
3	Тема 3. Паразитарні хвороби. Гельмінтози. Прояви. Причини розвитку, профілактика ентеробіозу, аскаридозу, трихоцефальозу.	2	-
Разом за змістовим модулем		6	4

Змістовий модуль 2			
4	Тема 4. Захворювання серцево-судинної системи у дітей. Вади серця. Ревматизм. Хорея.	4	-
5	Тема 5. Захворювання шкіри, їх профілактика: піодермії, грибкові захворювання, алергії, екземи.	4	-
6	Тема 6. Перша допомога при нещасних випадках: травмах, струсі мозку, вивихах, переломах кісток, ранах, кровотечах, опіках, відмороженнях, тепловому сонячному ударі, укусах бджіл, змій, сторонніх тілах.	4	2
Разом за змістовим модулем		12	2
Усього		18	6

Теми семінарських занять

-

Теми лабораторних занять

-

Самостійна робота

Семестр /тема	Зміст самостійної роботи	Обсяг (год) денна форма/ заочна форма	Форма контролю	Тиждень, на якому здійснюється контроль	К-сть балів
III/1	Тема 1. Дистрофії. - опрацювати класифікацію дистрофій: паренхіматозні, стромально-судинні, змішані.	10/10	конспект	1	2
III/2	Тема 2. Некроз. Апоптоз. Атрофія. Діагностика. - законспектувати та опрацювати матеріали по даній темі.	10/10	конспект	2	1
III/3	Тема 3. Порушення загального кровообігу. Види, ознаки, причини розвитку, значення. Діагностика. - законспектувати та опрацювати матеріали по даній темі.	8/12	конспект	3	1
III/4	Тема 4. Порушення місцевого кровотоку. Класифікація, види, значення, діагностика. - законспектувати та опрацювати матеріали по	8/12	конспект	4	1

	даній темі.				
III/5	Тема 5. Компенсаторно-приспосувальні процеси. Гіперплазія. Регенерація. Метаплазія. Види, значення, діагностика. - законспектувати матеріали по даній темі; - опрацювати класифікацію компенсаторно-приспосувальних процесів; - написати реферат в межах даної теми.	8/12	реферат	5	5
III/6	Тема 6. Запалення, види, прояви. Значення, діагностика. - законспектувати та опрацювати матеріали по даній темі.	8/12	конспект	6	2
III/7	Тема 7. Імунно-патологічні стани. Характеристики імунної відповіді. - законспектувати та опрацювати матеріали по даній темі; - опрацювати типи імунної відповіді.	8/12	конспект	7	3
III/8	Тема 8. Аномалії імунної відповіді. Аутоімунні хвороби. Діагностика. - написати реферат в межах даної теми.	8/12	реферат	8	5
Усього		60/80			20

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

В ході вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- контрольна робота;
- конспекти;
- захист самостійної роботи.

Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у стобальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань та написання самого заліку.

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальна дисципліна «Педіатрія» передбачає використання таблиць та мультимедійного обладнання.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Грицуляк Б.В. Основи педіатрії та гігієни дітей. Методичні рекомендації до практичних занять/ Б.В. Грицуляк, В.Б. Грицуляк, І.Й. Івасюк, О.Я. Глодан // Івано-Франківськ. – 2011. – 35 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Основи педіатрії і гігієни дітей раннього та дошкільного віку / Н.І. Коцур. Навчальний посібник – Чернівці: Книги ХХІ. – 2004. – 576с.
2. Дитячі хвороби / За ред. проф. С.К. Ткаченко. – К.: Вища школа, 1995.
3. Маковецкая С.А., Захарова Л.Й. Ребенок от рождения до юности. – Самара, 1997.
4. Профілактична медицина дітей та підлітків : Навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / М. П. Гребняк. - Донецьк : Норд-Прес, 2004. – 258 с.
5. Гігієна дітей та підлітків: Підручник/ І.І. Даценко, М.Б. Шагедин, Ю.І. Шашков. – К.: Медицина, 2006. – 350 с.
6. І.Й.Івасюк. Основи педіатрії та гігієни дітей дошкільного віку: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для студентів спеціальності «Дошкільна освіта». 2014.
7. Грицуляк В.Б. Основи медичних знань: методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи студентів на пряму підготовки – «Дошкільна освіта», уклад. І.Й.Івасюк, м.Івано-Франківськ, 2018р. – 23с.

Інформаційні ресурси

1. <https://med-expert.com.ua/ua/publishing-activity-uk/sovremennaya-pediatriya->

Програмові вимоги

«Педіатрія»

1. Предмет і завдання педіатрії та дошкільної гігієни.
2. Вікова періодизація і її принципи.
3. Значення режиму в життєдіяльності організму дитини, режимні моменти.
4. Виховання постави у дітей.
5. Причини розвитку та запобігання плоскостопості.
6. Гострі дитячі інфекції, їх попередження в дитячих закладах.
7. Природний та набутий імунітет, щеплення, його значення.
8. Долікарська допомога дитині при забої м'яких тканин, розтягненні зв'язок.
9. Долікарська допомога при закритих і відкритих переломах кісток.
10. Види кровотеч. Долікарська допомога при кровотечі.
11. Долікарська допомога при кровотечі з носа.
12. Долікарська допомога при хімічних опіках.
13. Долікарська допомога при термічних опіках.
14. Долікарська допомога при обмороженні.
15. Долікарська допомога при тепловому ударі.
16. Долікарська допомога при сонячному ударі.
17. Перша допомога при укусах комах (комарів, бджіл, ос).
18. Перша допомога при укусах отруйних комах та гадюк.
19. Перша допомога потопаючому.
20. Перша допомога при непритомності.
21. Перша допомога при струсі мозку.
22. Перша допомога при гострих отруєннях.
23. Перша допомога при електротравмі.
24. Механічні, хімічні і термічні травми ока. Правила першої допомоги при них.
25. Постава та її види.
26. Ступені порушення постави.
27. Причини розвитку, неправильної постави та її профілактика.
28. Причини розвитку, прояви і попередження кіру у дітей.
29. Причини розвитку, прояви і попередження скарлатини у дітей.
30. Причини розвитку, прояви і попередження коклюшу у дітей.
31. Причини розвитку, прояви і попередження дифтерії у дітей.
32. Причини розвитку, прояви і попередження епідемічного паротиту у дітей.
33. Причини розвитку, прояви і попередження вітряної віспи у дітей.
34. Протиепідемічний режим в дошкільному закладі при появі гострих дитячих інфекцій.